

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Інститут славістики

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут українознавства ім. І.П.Крип'якевича

XVIII
МІЖНАРОДНИЙ
СЛАВІСТИЧНИЙ
КОЛОКВІУМ

Львів, 14–16 травня 2009 року

Присвячується Дню пам'яті
святих Кирила і Мефодія

Львів – 2009

ВІСОКОПОВАЖАН

*Запрошуємо Вас взяти участь у
XVIII Міжнародному славістичному колоквіумі,
який відбудеться 14–16 травня 2009 р.
у Львівському національному університеті
імені Івана Франка
(вул. Університетська, 1)*

ОРГКОМІТЕТ

- Володимир Чорній** – кандидат історичних наук,
професор, директор Інсти-
туту славістики ЛНУ
- Леонід Зашкільняк** – доктор історичних наук, про-
фесор, заступник директора
Інституту українознавства
НАН України
- Михайло Кріль** – доктор історичних наук, про-
фесор, завідувач кафедри іс-
торії слов'янських країн ЛНУ
- Алла Кравчук** – кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри
польської філології ЛНУ
- Надія Лобур** – кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри
слов'янської філології ЛНУ
- Володимир Моторний** – кандидат філологічних наук,
професор кафедри слов'ян-
ської філології ЛНУ
- Людмила Петрухіна** – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри польської
філології ЛНУ
- Олег Файда** – кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії се-
редніх віків та візантиністи-
ки ЛНУ

КАЛЕНДАР КОЛОКВІУМУ

14 травня (четвер)

*10.00–13.00 – Пленарне засідання
(Дзеркальна зала)*

*15.00–19.00 – Секційні засідання
(ауд. 326, 312, 337, 319)*

15 травня (п'ятниця)

*09.30–13.30 – Секційні засідання
(ауд. 326, 312, 337, 319)*

*15.00–16.30 – Тематичне засідання
Викладання старослов'янської мови
у вищій школі
(ауд. 326)*

*15.00–16.30 – Тематичне засідання
До 80-річчя від дня народження видатного
сербського письменника Мілорада Павича
(ауд. 312)*

*16.30–18.00 – Пленарне засідання
(ауд. 312)*

16 травня (субота)

Культурна програма

Регламент роботи

Доповіді:
на пленарних і тематичних засіданнях – 20 хв.,
на секціях – 10 хв.
Виступи у дискусіях – 3 хв.

ВІДКРИТТЯ КОЛОКВІУМУ

14 травня (четвер) 10.00

Дзеркальна зала

Вступне слово

Володимир Чорній – голова Оргкомітету

Привітання

Богдан Котур – проректор Львівського національного університету імені Івана Франка

Леонід Зашкільняк – заступник директора Інституту українознавства імені І.П.Крип'якевича НАН України

Роман Шуст – декан історичного факультету

Ярослав Гарасим – декан філологічного факультету

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Головують:

Михайло Кріль

Володимир Чорній

1. Кирило-мефодіївська традиція в церковній історії Галицько-Волинської Русі.

Вікторія ЛЮБАЩЕНКО, Львів

2. Дмитрій Ліхачов – дослідник кирило-мефодіївської спадщини.

Галина СТЕБЛЕЦЬКА, Вінниця

3. Українська радянська славістика 20-х років ХХ ст. в оцінці Михайла Драй-Хмари (до 120-річчя від дня народження).

Володимир ЧОРНИЙ, Львів

4. Славістика в системі сучасних історичних досліджень.

Леонід ЗАШКІЛЬНЯК, Львів

Дискусія

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ
I. МОВОЗНАВЧА СЕКЦІЯ

Головують:
Алла Кравчук
Іван Тепляков

Перше засідання
14 травня (четвер) 15.00–19.00
Ауд. 326

1. Праслов'янська мовна спадщина у складі українських ойконімів на *-ани (-яни)*.
Інна ЦАРАЛУНГА, Хмельницький
2. Старослов'янська мова як міжслов'янська лінгвістична дисципліна.
Олена ШИМКО, Ужгород
3. Церковнослов'янські Апостол Силезький та Апостол Львівський Івана Федорова (аналіз флексійних форм іменника).
Ярослав КАЖАРНОВИЧ, Гданськ (Польща)
4. “Словникова ідеологія” (на прикладі “Словника польської мови” Вітольда Дорошевського та “Словника української мови” Івана Білодіда).
Яна СТЕПІНСВИЧ, Варшава (Польща)
5. Польсько-український електронний словник: соціолінгвістичний вимір.
Наталія КОЦИБА, Варшава (Польща)
6. Синтаксичне керування в чеській та українській мовах (порівняльний аспект).
Іван ТЕПЛЯКОВ, Львів

Перерва

7. Комунікативні невдачі, спричинені граматичними помилками, у польськомовному дискурсі українців з поляками.
Алла КРАВЧУК, Львів
8. Словозмінні особливості польського мовлення учнів суботніх шкіл (на прикладі школи м.Борислава).
Марія ЗЕЛІНСЬКА, Борислав
9. Особливості граматичного вираження категорії виду та особи у мовленні учнів шкіл м.Львова з польською мовою викладання.
Леся КОРОЛЬ, Львів

10. Преса полоноцентричних спільнот України: особливості функціонування і мовлення.

Оксана ОГОРІЛКО, Львів

11. Граматичні особливості болгарської мови у білінгвів м. Комрат у Молдові.

Дариса БОЙКОВА, Комрат (Молдова)

12. Фоносемантика у лінгвопоетичному контексті.

Тетяна ЦІХАНОВИЧ, Мінськ (Білорусь)

13. Відображення негативних людських звичок у верхньолужицькій фразеології.

Олександр МОТОРНИЙ, Львів

Дискусія

Друге засідання

15 травня (п'ятниця) 09.30–13.30

Ауд. 326

1. Словотвірна адаптація англіцизмів (на матеріалі комп'ютерної термінології хорватської й української мов).

Ольга ТКАЧУК (ФЕДОРИШИН), Львів

2. Концептуалізація емоції *радості* у польській кінематичній фразеології.

Оксана ЛОЗИНСЬКА, Львів

3. Вираження емоцій у слов'янських та неслов'янських мовах на прикладі почуття *зздрості* у польських та турецьких прислів'ях.

Каміла СТАНЕК, Варшава (Польща)

4. Тлумачення поняття “мова права” у слов'янському мовознавстві.

Олена КАТАЧИНА, Львів

5. Ідеографічний опис соматичної фразеології як репрезентація фрагмента словенської мовної картини світу.

Інга ЯРОВА, Одеса

6. Фразеологія в сучасних хорватських публіцистичних текстах.

Наталія ХОРОЗ, Львів

Перерва

7. Тенденції розвитку чеського антропонімікону на початку ХХІ ст.

Любов ОСТАШ, Львів

8. Театральна метафорика у польських та українських періодичних виданнях на політичну тематику.

Ольга ГУТА, Львів

9. Функціонально-семантичне значення дискурсивного слова *нейсе* (на матеріалі текстів сучасних болгарських мас-медіа).

Ірина ОГІЄНКО, Київ

10. Концептосфера жіноцтва у болгарській фразеологічній картині світу.

Наталія АРЕФЬЄВА, Одеса

11. Вираження часових відношень у чеській фразеології.

Людмила ПОЛИЩАК, Львів

12. Інновації-додавання у польській анімалістичній фразеології.

Юлія САГАТА, Львів

13. Фразеологічні інновації у творах Ігнація Карповича.

Юлія ДІЛЬНА, Львів

Дискусія

II. ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА СЕКЦІЯ

Головують:
Людмила Петрухіна
Олександр Янішевський

Перше засідання
14 травня (четвер) 15.00–19.00
Ауд. 312

1. Польськомовний трактат “Літос...” митрополита Петра Могили як відображення літературних традицій XVII ст.

Марія КОСИЦЬКА, Київ

2. Львів та його мешканці – тема “Sielanek powuyskiskich” Йозефа Бартоломея Зіморовича.

Йоланта САВІЦКА-ЮРЕК, Седльце (Польща)

3. Мотиви швидкоплинності людського життя у баладах Адама Міцкевича та українських романтиків.

Ольга НОВИК, Харків

4. Жінки в житті та творчості Юліуша Словацького: між правдою і легендою.

Людмила ПЕТРУХІНА, Львів

5. Повісті Вацлава Гонсьоровського “Нігілісти” та Софії Ковалевської “Нігілістка”: типологія і дискурс.

Олександр ЯНІШЕВСЬКИЙ, Київ

6. Адольф Гейдук: поетичний цикл “Зів’яле листя” (історія створення, проблематика).

Володимир МОТОРНИЙ, Львів

Перерва

7. Курс лекцій Івана Шишманова із західноєвропейських літератур: компаративістичний дискурс.

Галина БУШКО, Львів

8. Особливості формування жанру водевілю в російській та українській літературах.

Олена МУСУЛЕВСЬКА, Херсон

9. Парадигма подорожування у болгарській дитячій літературі.

Маргарита СЛАВОВА, Пловдив (Болгарія)

10. Взаємини між українцями і поляками на Поділлі в оповіданнях Юліана Волошиновського і Яна Адамського.

Едита АНТОНЮК, Люблін (Польща)

11. Урбаністичний образ у романах “Сестра” Кузьми Чорного і “Місто” Валеріяна Підмогильного.

Тетяна КІЯВИЦЬКА, Мінськ (Білорусь)

12. Тема Львова у творчості Карела Запа.

Соломія КОСТЬ, Львів

Дискусія

Друге засідання

15 травня (п'ятниця) 09.30–13.30

Ауд. 312

1. Український літературний модернізм кінця ХІХ – початку ХХ ст. у загальноєвропейському та слов'янському контексті: типологічні засади.

Юлія ІОСИП-ЯКИМОВИЧ, Ужгород

2. Особистість у циклічній моделі культурно-історичного хронотопу (на матеріалі творів білоруської і польської літератури початку ХХ ст.).

Наталія БАХАНОВИЧ, Мінськ (Білорусь)

3. Чеський поетизм у контексті літературного процесу першої половини ХХ ст.

Надія БРИЛИНСЬКА, Львів

4. Творчість Мануели Гретковської в Польщі та Україні: виклик імперативним дискурсам.

Олеся НАХЛІК, Львів

5. Міф України у творах української та польської постмодерної літератури.

Ірина ФРИС, Львів

6. Особливості постмодерної постики у ранніх оповіданнях Павла Павличича.

Соломія ВІВЧАР, Львів

7. Обсесія тіла: тілесність у творах Мануели Гретковської.

Христина СТЕЛЬМАХ, Львів

Перерва

8. Мотив метаморфози у казках Володимира Назора.
Мар'яна КЛИМЕЦЬ, Львів
9. “Dusza z tych pęć wugwana”: діалектика душі/тіла в поезії Антонія Лянге.
Ярослав НАХЛІК, Львів
10. Рафал Воячек: парадокси ліричного “я”.
Остап СЛИВИНСЬКИЙ, Львів
11. Традиції народної літератури в новелістиці Мартина Кукучіна.
Юлія БІЛАС, Львів
12. Циклічна структура творів як спосіб відображення історіософських поглядів Борислава Пекича (на матеріалі антиутопічних творів “Сказ”, “1999” та “Новий Єрусалим”).
Ірина МОЦНА, Львів
13. Духовно-екзистенційні пошуки сучасної білоруської літератури (на матеріалі творчості Таїсії Бондар та Раїси Боровікової).
Наталія КРИВЕЦЬКА, Мінськ (Білорусь)

Дискусія

III. ІСТОРИЧНА СЕКЦІЯ

Головують:
Ігор Тодоров
Володимир Чорній

Перше засідання
14 травня (четвер) 15.00–19.00
Ауд. 337

1. Угорсько-слов'янські взаємини у другій половині IX ст.
Леонтій ВОЙТОВИЧ, Львів
 2. Історія середньовічних міст, їх матеріальна та духовна культура в науковій спадщині Яна Птасьніка.
Павло ЮРЕЙКО, Львів
 3. Інтерпретація “оброків” у слов'янській історико-лінгвістичній традиції.
Назарій ЗУБАШЕВСЬКИЙ, Львів
 4. “Щоденник подорожі в Московію” герцога де Лірія – джерело до вивчення іспансько-російських відносин у 1727–1730 рр.
Богдан ЧУМА, Львів
 5. Ставлення львівських чехів до революції 1848–1849 рр. в Галичині.
Ольга ЮРЕЙКО, Львів
 6. Польське питання в російській пресі на початку 1860-х років.
Валентина МІСЮРА, Луцьк
 7. Відносини Пантелеймона Куліша з польськими діячами в контексті польсько-українських взаємин.
Оксана КРАВЧЕНКО, Умань
- Пер е р в а
8. Образ українців у мемуарах поляків південно-західних губерній Російської імперії кінця XIX – початку XX ст.
Ольга НІКОЛАЄНКО, Харків
 9. До питання про опозицію “свій”–“чужий”: “ляхи” та “мужики” на території Степового Побужжя.
Тетяна ТХОРЖЕВСЬКА, Одеса

10. Дослідження угод між Річчю Посполитою й українськими козаками середини XVII ст. у польській історіографії кінця XIX – першої третини XX ст.
Оксана РУДА, Львів
11. Сербія очима російських мандрівників: друга половина XIX – початок XX ст.
Олександр ЦВІРКУН, Одеса
12. Інтерпретації ідеї панславізму в інтелектуальному середовищі Одеси другої половини XIX – початку XX ст.
Олександр МУЗИЧКО, Одеса
13. “Проект безсмертного товариства” (1856) Івана Кішельського та Одеський план визволення Болгарії Георгія Раковського (1858): компаративний аналіз.
Вікторія СВИРИДЕНКО, Харків
Дискусія

Друге засідання
15 травня (п’ятниця) 09.30–13.30
Ауд. 337

1. Повсякденність війни: біженці з Царства Польського очима населення внутрішніх губерній Росії в роки Першої світової війни.
Тетяна ЛИХАЧОВА, Харків
2. УНР та БНР крізь призму визвольних змагань українського та білоруського народів: компаративний аспект (1918–1923).
Антон ГЛУШКО, Київ
3. Причини слабкості білоруського національного руху у II Речі Посполитій (1921–1939).
Геннадій ДЕДУРІН, Харків
4. Проблема українсько-польських взаємин у листуванні Яна Лося (за матеріалами Державного архіву в Любліні).
Оксана ЮРЧУК, Львів
5. Україна і східноєвропейська федерація в концепції Єжи Кунцевича.
Ігор МРАКА, Львів
6. Слов’янське питання та його розгляд на женських конгресах національних меншин (1925–1939).
Надія СИДОРИК, Івано-Франківськ

7. Комісія з дослідження польсько-українських проблем (1933–1939): основні напрями діяльності.
Олег ПИХ, Львів
 8. Вплив Польщі на словацький національний рух у Чехословаччині 1934–1938 рр.
Володимир ФЕСЕНКО, Харків
- Перерва
9. Колабораціонізм четників Дражи Михайловича: специфіка регіональних проявів.
Юрій ШАХІН, Одеса
 10. Внесок Владислава Желенського як політика у польсько-українське примирення.
*Микола ГЕНИК, Марія СЕНИЧ,
Івано-Франківськ*
 11. Українсько-болгарські освітянські зв'язки соціалістичної доби: ілюзії та реалії.
Галина ДОКАШЕНКО, Горлівка
 12. Природозахисний рух у Чехословаччині другої половини 1980-х років.
Андрій СПЕСАРЕНКО, Рівне
 13. Участь громадянського суспільства Чеської та Словацької республік в євроатлантичній інтеграції.
Ігор ТОДОРОВ, Донецьк
 14. Українські миротворці у Хорватії (1990-ті роки).
Микола НАГРНИЙ, Нововолинськ
 15. Україна у зовнішній політиці Чеської Республіки (1993–2008).
Олена ЦУП, Тернопіль
 16. Соціокультурні трансформації серед слов'янського населення Півдня України XX–XXI ст.
Світлана КОЧ, Одеса

Дискусія

IV. СЕКЦІЯ ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Головують:
Михайло Кріль
Микола Зубов

Перше засідання
14 травня (четвер) 15.00–19.00
Ауд. 319

1. Проблема болгарсько-українських релігійно-культурних зв'язків XIV–XVI ст. у працях Михайла Грушевського.

Ігор ШПИК, Львів

2. Дубровницькі рукописи XVI–XVII ст. в Одесі: загальна характеристика зібрання.

Микола ЗУБОВ, Одеса

3. До розмежування білоруських та українських пам'яток давнього письменства XIV–XVIII ст.: деякі методологічні підходи і проблеми.

Ігор КЛІМОВ, Мінськ (Білорусь)

4. Особливості взаємовідносин слов'янських народів у XVIII ст. в наукових розвідках Григорія Храбана.

Влада СОКИРСЬКА, Умань

5. Церковнослов'янська мова – фактор розвитку української культури.

Владислав СТЕБЛЕЦЬКИЙ, Вінниця

6. Питання філософії слов'янської душі у творчості Григорія Сковороди.

Ірина СМОГОРЖЕВСЬКА, Львів

7. Юрій Венелін про національне відродження слов'янських народів.

Тамара ПОЛЕЩУК, Львів

Перерва

8. Слов'янська рукописна книга в науковому доробку вчених Ніжинського історико-філологічного інституту князя Безбородька (остання чверть XIX – початок XX ст.).

Сергій МІЩУК, Житомир

9. Польський живопис середини XIX ст.: українська тематика і пошук слов'янської ідентичності.

Мар'яна ЛЕВИЦЬКА, Львів

10. Російсько-українські стосунки у земських школах Харківщини (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.).

Сергій ЖУКОВ, Харків

11. Михайл Арнаудов й Україна: культурно-просвітницька та наукова діяльність.

Наталія ГРИГОРАШ, Львів

12. Ідеологічна база й організація товариства “Прометей” у міжвоєнній Польщі.

Володимир КОМАР, Івано-Франківськ

13. Аналіз співпраці у трикутнику “Україна–діаспора–країна проживання” на прикладі українців у Чеській республіці (1993–2005).

Анастасія ГАЙДУКЕВИЧ, Рівне

14. Слов’яни сучасної Угорщини.

Тібор Міклош ПОПОВИЧ, Будапешт (Угорщина)

Дискусія

Друге засідання

15 травня (п’ятниця) 09.30–13.30

Ауд. 319

1. Образ слов’ян у трактаті Константина VII Порфирогенета “De administrando imperio”.

Дмитро ГОРДІЄНКО, Львів

2. Відомості про Болгарію і болгар у російському середовищі ХІV–ХІХ ст.

Камен МИХАЙЛОВ, Брянськ (Росія)

3. Символи захисту та охорони в традиційній слов’янській культурі: характер успадкування етнотрадиційних елементів.

Вікторія БЕСКОРСА, Харків

4. Весняні обрядові пісні та ігри слов’ян у дослідженні Ореста Зілінського.

Орися ГОЛУБЕЦЬ, Львів

5. Українські й російські історичні пісні про татарський полон (порівняльний аспект).

Віталій КОЗЛОВСЬКИЙ, Львів

6. Деякі аспекти типологічного зіставлення польських легіонерських та українських стрілецьких пісень.

Оксана КУЗЬМЕНКО, Львів

Перерва

7. Чеські колоністи на Поділлі в другій половині XIX – на початку XX ст. та їхній вплив на місцеве населення.
Хелена ГЄРОВСЬКА, Варшава (Польща)
8. Польський антирадянський анекдот в українському середовищі.
Євген ЛУНЬО, Львів
9. Поняття національного архівного фонду у польській та українській архівістиці: порівняльний аспект.
Ростислав МЕЛЬНИК, Львів
10. Станіслав Кастан Третер – упорядник родового архіву.
Василь КАМІНСЬКИЙ, Львів
11. Особистий фонд професора Степана Сідельнікова.
Алла САЙПАНОВА, Харків
12. Інститут Оссолінських у Львові в пам'ятках Личаківського некрополя.
Ганна ГОШКО, Львів
13. Польські нумізматичні товариства Львова.
Роман МАСИК, Львів

Дискусія

ТЕМАТИЧНЕ ЗАСІДАННЯ

До 80-річчя від дня народження видатного
сербського письменника Мілорада Павича

15 травня (п'ятниця) 15.00–16.30

Ауд. 312

Головує:

Алла Татаренко

1. Мілорад Павич і розвиток гіпертекстуальних літературних практик.
Алла ТАТАРЕНКО, Львів
2. Екзотизація як стилістичний прийом в прозі Мілорада Павича.
Регіна ВИЖКЕВИЧ-МАКСІМОВ, Гданськ (Польща)
3. Палімпсести: мистецтво поетичне у віршах Мілорада Павича та Василя Стуса.
Іван ЛУЧУК, Львів
4. “Мілорад Павич” у творчості Мілорада Павича: автокоментар, автопроекція і автоміфологізація.
Юлія БІЛОНОГ, Белград (Сербія)
5. Простір і час у оповіданнях Мілорада Павича і Горана Петровича.

Марія МАЗУР, Львів

ТЕМАТИЧНЕ ЗАСІДАННЯ

Викладання старослов'янської мови
у вищій школі

15 травня (п'ятниця) 15.00–16.30

Ауд. 326

Головує:

Ольга Албул

1. Старослов'янська мова як навчальна дисципліна у Львівському університеті (історія, сучасний стан, перспективи).
Оксана ЛАЗОР, Львів
2. Старослов'янська мова як перша у циклі мовно-історичних дисциплін.
Ольга АЛБУЛ, Львів
3. Старослов'янська мова як модульний курс.
Юлія ЮСИП-ЯКИМОВИЧ, Олена ШИМКО, Ужгород
4. Історія поховання Константина-Кирила у Римі: маловідомі факти.
Ірина БОРУСОВСЬКА, Львів

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ
15 травня (п'ятниця) 16.30–18.00
Ауд. 312

Головують:
Михайло Кріль
Володимир Чорній

1. “Россизм” як світоглядна база східнослов'янської славістики доби романтизму.
Сергій ГАНУС, Ужгород
2. Едвард Бенеш про слов'ян.
Михайло КРІЛЬ, Львів
3. Сучасність проєктів слов'янської єдності: перспективи української славістики.
Віталій ПАРАЩИЧ, Харків

Дискусія

ПІДСУМКИ РОБОТИ